

Підсумок

Ісус Христос — сповнення історії спасіння

Що означає бути християнином?

Це означає, що у Христі, завдяки його ділу спасіння, отримуємо відпущення гріхів і здобуваємо гідність Божих дітей. У вірі й надії на Нього спасаємося і співпрацюємо задля поширення благовісті.

Втілений Син Божий в історії

Християнство — релігія Божого Слова, втіленого і живого. Ісус Христос для нас — доско-

налий приклад. Основою християнства не є ані книга, ані доктринальна система, ані культ, ані моральний кодекс, а лише Ісус Христос — наш Спаситель.

Споконвіку було Слово, і з Богом було Слово, і Слово було — Бог. З Богом було воно споконвіку... (Йо 1,1-2).

Біблійна розповідь представляє Ісуса Христа як людину і як Бога. Він — один із «народжених від жінки», а водночас — Божий Син. Про це свідчать його діла і слова. Ісус сам об'являє, що Він Бог, називає себе Сином Божим і за це Його засуджують до смерті. В Ісусі Христі історія знаходить своє справжнє значення і свій динамізм, бажані Богом від моменту сотворення.

І Слово стало тілом, і оселилося між нами, і ми славу його бачили — славу Єдинородного від Отця, благодаттю та істиною сповненого... (Йо 1,14).

Від моменту втілення Бог стає одним із нас. В Євангелії від Луки наведено генеалогію Христа від Адама. В Євангеліях описано життя Ісуса в певних географічних, культурних, релігійних, політичних реаліях і межах.

Народжений у Вифлеємі від Діви на ім'я Марія в час правління Ірода Великого, приблизно у 6 році до нашої ери. Помирає в Єрусалимі приблизно 30 р. нашої ери внаслідок сфальсифікованого судового процесу. До цього впродовж трьох років проповідував у Галилеї, Юдеї та Єрусалимі, підтверджуючи свої слова великими ділами і чудами. На третій день після смерті Він воскрес як Син Божий, про що свідчить порожній гріб, звіщення ангелів і його появи учням.

Ніхто й ніколи Бога не бачив. Єдинородний Син, що в Отцевому лоні, — той об'явив (Йо 1,18).

За життя Його вважали великим пророком, який проповідував Царство Боже. Коли Йоан хрестив Його — привселюдно вказав на Нього. Тоді пролунав голос з неба: «Це Син мій любий, що його я вподобав».

Якже сповнився час, Бог послав свого Сина, що народився від жінки, народився під законом, щоб викупити тих, які під законом, щоб ми прийняли усиновлення (Гал 4,4-5).

Його називали учителем, бо його навчання захоплювало і тому що Він вибрав собі учнів, щоб вони продовжили його діло. У Нагірній проповіді Ісус подає прикмети нового Царства, вказуючи на духовні вимоги для тих, хто бажає до нього належати, блаженства, які діла треба чинити і як жити.

У своїй проповіді, Ісус ствердив, що не прийшов скасувати Закон, але удосконалити його і сповнити. У всьому Він поводився як справжній ізраїльтянин, який «все гаразд учинив» (Мр 7,37).

Говорячи про себе, Ісус застосовував передусім титул з книги Даниїла *Син Чоловічий*, себто людський — вислів, який окреслює його як справжню людину, а водночас, в контексті тих часів, натякає на його славний прихід, смерть і воскресіння на відкуплення багатьох. Судячи з синоптичних Євангелій, публічно Ісус діяв рік і кілька місяців. Однак апостол Йоан у своєму Євангелії описує численні подорожі Ісуса в Єрусалим і згадує три свята Пасхи, так що тривалість Його публічного життя, ймовірно, перевищила два роки.

А вічне життя у тому, щоб вони спізнали Тебе, єдиного, істинного Бога, і Тобою посланого — Ісуса Христа (Йо 17,3).

Завдяки Христу ми спасенні

Христос є центром Божого задуму спасіння. Ми покликані Богом Отцем стати у Христі учасниками його смерті і воскресіння. Лише у Христі можна знайти спасіння. Усі спасенні завдяки його благодаті:

Христос воплотився щоб спасти нас, людей. Ставши солідарним з людством, Він вмирає на хресті, сповнюючи волю Бога Отця, щоб спокутувати гріхи людства і показати Божу вірність обітницям спасіння і свою любов до всіх людей.

Жертва Христа полягає в акті послуху Ісуса (нового Адама), що приносить оправдання і благодать там, де непослух першого Адама впровадив гріх і смерть.

Своєю жертвою Христос розпочинає Новий Союз, звіщений пророками; Новий Союз укладений між Богом і людьми, який несе зі собою єдність життя набагато досконалішу від тієї, що стародавній союз міг собі навіть уявити.

Нашою відповіддю є віра у Боже Слово, яке Отець промовляє у своєму Синові. Лише віруючи в Сина живемо вповні. Вірити і прийняти Христа — означає жити згідно з його словами і заповідями.

У Ньому маємо відкуплення його кров'ю, відпущення гріхів, згідно з багатством його благодаті, що її вилляв на нас щедро, у всій мудрості та розумі. Він дав нам пізнати тайну своєї волі, той задум доброзичливий і ухвалений у Ньому (Христі), щоб, коли настане повнота часів, здійснити його — об'єднати все у Христі: небесне й земне (Еф 1,3-10).

Наслідки нашої віри

Підсумовуючи нашу мандрівку Символом віри, зазначаємо, що Бог об'являється нам як могутній Творець, Вседержитель і люблячий Батько.

Хто його заповіді зберігає, той і перебуває в Нім, а Він у ньому; і ми знаємо, що Він у нас перебуває, від Духа, що його Він дав нам (1 Йо 3,24).

Об'явлення Боже міститься у святому Переданні та Святому Письмі Старого і Нового Завіту. Вершиною Божого Об'явлення є Син Божий — Ісус Христос. Він об'явив нам любов Бога Отця і заповів зіслання Святого Духа. **Ісус Христос визволив нас від гріха і смерті, тому називаємо Його нашим Спасителем.**

Апостоли прийняли Ісуса Христа як свого Спасителя, а сповнившись Святим Духом, власним життям і проповіддю благовістили Добру Новину всьому світові. Місію апостолів перейняли їхні наступники — Отці Церкви, які зберегли і забезпечили неперервність апостольського Передання в єпископському наступництві до наших часів. Тому під проводом Святого Духа Церква авторитетно звіщає, навчає і тлумачить Боже Об'явлення.

Тим, які люблять Бога, — покликаним за його постановою, усе співдіє на добро (Рим 8,28).

Ми у Церкві Христовій віримо, свідчимо і проповідуємо, що Христос своєю смертю смерть подолав, а воскресінням — дарував нам життя вічне. **Віра у Воскреслого Христа є основою нашої віри і життя.**

Через віру відкриваємо нашу гідність і покликання бути образом і подобою Божою. Ставимо Бога на перше місце у своєму житті, згідно з цим мислимо і діємо.

Відкриваємося на Бога, пізнаємо Його, розмовляємо з Ним у молитві і чинимо його волю. Покладаємося на Бога і віддаємо в Його руки наше життя: «хай не моя, а твоя буде воля!» (Лк 22,42).

Нехай твій Символ віри стане для тебе наче дзеркалом: у ньому зможеш побачити, чи ти віриш в усе те, у що ти стверджуєш, що віриш (Св. Августин, *Проповіді про Писання*).

Молитва

Анафора Божественної Літургії

Ти від небуття до буття нас привів, і, коли ми відпали, Ти знову нас підняв, і не перестав творити все, поки нас на небо привів і будуче царство Твоє дарував...

За все це благодаримо Тебе, і єдинородного Твого Сина, і Духа Твого Святого, за всі Твої добродійства, вчинені нам, які ми знаємо і яких не знаємо — явні і неявні...

Владико чоловіколюбче, і ми кличемо і мовимо: Святий єси і пресвятий, Ти, і єдинородний Твій Син, і Дух Твій Святий; святий єси і пресвятий, і велична слава Твоя.

Ти світ твій так возлюбив єси, що й Сина свого єдинородного дав, щоб усякий, хто вірує в нього не погіб, але мав життя вічне.

Він, прийшовши і сповнивши весь промисел щодо нас, в ночі, в яку Його видано, а радше Він сам себе видав за життя світу, прийняв хліб у святі свої, і пречисті, і непорочні руки, благодарив і благосло-

вив (і благословляє), освятив, переломив, дав святим своїм ученикам і апостолам, кажучи: Прийміть, їжте, це єсть тіло моє, що за вас ламається на відпущення гріхів.

Так само й чашу (і знову благословляє) по вечері, мовлячи: Пийте з неї всі, це єсть кров моя нового завіту, що за вас і за многих проливається на відпущення гріхів.

Тому-то, споминаючи цю спасенну заповідь і все, що ради нас сталося: хрест, гріб, тридневне воскресення, на небеса восходження, праворуч сидіння, друге і славне зновупришестя — Твоє від Твоїх Тобі приносимо, за всіх і за все.

Ще приносимо Тобі цю словесну й безкровну службу, і просимо, і молимо, і благаємо: зішли Духа Твого Святого на нас і на ці предлежачі дари...

Ти бо еси Бог несказаний, незбагнений, невидимий, неосяжний, завжди сущий, і так само сущий, Ти, і єдинородний Твій Син, і Дух Твій Святий. Ти від небуття до буття нас привів, і, коли ми відпали, Ти знову нас підняв, і не перестав творити все, поки нас на небо привів і будуче царство Твоє дарував.

Для роздумів

Що означає для вас бути християнином?

Якою є ваша віра в Ісуса Христа?

Як ваша віра виявляється у вашому житті?

